

Ilmalaivat murhalaitoksina

Useat suurvaltojen sotaherrat avoimesti myöntävät, että tulevat sivistysvaltioiden sodat tullaan taistelemaan ilmassa. Se on Yhdysvaltain armeijastaapin, kenraali Woodin, samoin kuin monen muun kansainvälisen joukkoteurastuksen edistyskeinoja kaukonäköisyydellä seuraavan sotaherran mielipide. Eikä tarvitse olla varsinainen profecetakaan niin ennustaisaan. Varustelut, joita valat tällä uudella alalla tekevät, viittaavat siihen ilman epäilyä, vaikka, tietystikään, niiden täydellisyyttä eivät tiedä muut kuin ne, joiden virkana on aina uusien murhavälikeinojen keksiminen ja käytäntöön asettaminen.

Vielä muutama vuosi sitte ei osattu uneksiakaan ilmasotalaivastosta; nyt se alkaa olla näkyvä todellisuus. Suurimpana tuhon tuojana sodassa pidettiin aina viime aikoihin saakka vedenalaista laivastoa. Vuosi toistakymmentä sitten alkoi suunnaton vedenalainen varustus. Nyt se on siirtynyt ilmaan.

Vedenalaisen yhtähyvin kuin vedenpäällisen laivaston tehokkuus murhavälineenä jää paljon jällelle ilmastolaivastosta. Riemulla merkitsevät nykyajan sotavarustelijat sen seikan, että ilmastolaivasto voi jakaa kuolemaa ja turmiota yhtähyvin maa- ja linnoitus-, kuin meriväelle. Sitäpaitsi toimivat kevyet lentäjät, yksi- ja kaksitasot, mainioina vakoilun toimittajina.

Brittiläisellä armeijalla oli tuonnoin manöverit. Mutta ne päättyivät sängen lyhyeen, sillä vakoilija-ilmalaivat antoivat niin täydellisen tiedon vasta-armeijan asemasta ja

liikunnoista, että oli sama kuin ne olisivat jo etukäteen ilmoittaneet liikkeensä toinen toisilleen. Vastakkaiset armeijat pääsivät niin lähelle toisiaan, että jos olisi ollut tosi kysymyksessä, olisi syntynyt todellinen mies miestä vastaan tapelu, ellei ilmalaivasto sitä ennen olisi ennättänyt tuhota molemmat armeijat.

Tuonnottain teki Saksan sotilasilmalaiva, Zeppelinin Hansa matkan Hamburgista Köpenhaminaan, Englannin risteilijä-laivaston ensimmäisen osaston ollessa ankkurissa Tanskan satamassa. Mikään mahdollisuus ei olisi ollut tuhota koko tuo laivasto-osasto, jos olisi ollut kysymys avoimesta vihollisuudesta niiden kahden kansan välillä.

Eräs Zeppelinin toinen ilmalai-va suoritti äskettäin tuhannen kahdensadan mailin matkan tavallisen vaikeassa ilmassa neljäkymmenen mailin nopeudella tunnissa, kantaen raskaan sotavarustuksen ja miehistön, johon kuului kaksikymmentä yksi miestä. Tällä matkallaan, joka kesti hieman toista vuorokautta, se olisi ennättänyt tuhota muutamia Ranskan kaupunkeja, linnoituksia ja laivastoasemia — noin vaan sivumennen — ja olisi sille vielä jäänyt tarpeeksi aikaa hävittää Englannin kotivesien koko sotalaivaston.

Sanotaankin, että mikään kansakunta, joka ei ole varustautunut ilmasta tulevaa vihollista vastaan, ei voi taistella tulevia sotia, on koonaan vihollisen armoilla. Vallat ovatkin hyvin nopsat ottamaan huomionsa kaikki uusimmat murhakeinojen varustelut.

Englannissa varustetaan, paitsi ilmastolaivastoa, kaikki uudet risteilijät vahvasti panssaroiduilla kuperilla laivankansilla ja savutorvet sateenvarjon muotoisilla teräspeitoilla. Risteilijät varustetaan myös tykeillä, joilla voidaan ampua kohti korkeutta kahdeksankymmenen asteen jyrkkyydellä, ja jotka kantavat 9,000 jaardin päähän. Neljän ja puolen mailin matkan päästä tällainen tykki voi len-

jäi yli 5,400 jalan korkeudessa ja jota torpeedovenekiidätettiin eteenpäin noin kahdenkymmenen mailin nopeudella tunnissa, ammuttiin asianomaisten katsojain suureksi tyydytykseksi säpäleiksi. Mutta vaikka tykin pätevyys saikin sotilasviranomaisten tunnustuksen, eivät he voi salata huoltaan siinä suhteessa, että miten silloin käy, kun oikea vihollisen ilmalaiva lentää noin sadankin mailin nopeudella

Ilmalaivasto liikkeellä

Ilmasotalaiva hyökkäämässä

nättää shrapnelin kolmentoistatuhannen jalan korkeuteen.

Ranska, peloissaan siitä, että joku aamu näkee suuren saksalaisen ilmalaiva-armeijan rajainsa sisäpuolella hävitystä ja kauhua jakamassa, pitää asiansaan varustautua vähintään yhtä tehoisilla murhapedoilla. Uutta pikatykkiä kokeiltiin juuri muutama päivä sitte, tarkoituksella saada siitä puolustin ilmasta tulevia hyökkäyksiä vastaan. Paperista tehty ilmaleija, joka lei-

tunnissa. Sellaisiakin on jo tulossa. Saksan uusi yksitaso, "Helmuth Hirth", on koelennossa lentänyt 94 mailia tunnissa tyynellä ilmalla, ja myötäisellä tuulella voi sen nopeus tuntuvasti enetä. Näin nopeisiin lintuihin tähtääminen käy sangen vaikeaksi. Niitä vastaan on käytävä sotaa ilmatse. Siitä Ranskan samoin kuin toisten valtojen ilmasota-varustelu-hulluus.

Ranskalla oli jo viime syyskuulla toimitetussa ilmasotalaiva-tar-

kastuksessa seitsemänkymmentäkaksi ilmassa lentävää kuoleman jakajaa. Ja uusia on rakenteilla. Vuonna 1911 oli ilmasotalaivaston menoerä \$1,240,000; vuonna 1912 se nousi summaan 4,000,000, ja tämän vuoden menoarvio ei ole vähempi kuin \$8,500,000.

Saksa ei ole suinkaan takapajulla tässä uudessa murhakeinojen kilpailussa. Sillä sanotaan olevan lähes kolmesataa ilmapalloa tahi ilmalaivaa, ja ei ole mikään ihme, jos niiden luku vuoden sisällä kaksinkertaistuu. Sen ilmasotalaivabudgetti teki viime vuonna \$7,000,000. Ilmalaivoja ohjaamaan kykeneviä upscereja on sillä yli neljäsataa.

Saksalla on myös rakenteilla n. s. ilma-dreadnoughtteja, joiden nopeus, raskaista varustuksista huolimatta, tulee olemaan 50, 55 ja 60 mailia tunnissa. Kevyet kanuunat, joilla ne varustetaan, voivat saada yhtäpaljo tuhoa aikaan kuin kaksi kokonaista tykistöatteria Saksan-Ranskan sodan aikana. Niiden puolenpauman kuulat menevät läpi paksujen pantsarien. Ja voidaan niillä ampua suuremmalla tarkkuudella kuin maapatterien tykeillä.

Kokeillessa on havaittu, että ilmalaivan tykkimies voi merkillisellä tarkkuudella tietää mihin kuulansa lankeaa. Mutta maassa olevalle tykkimiehelle on hyvin vaikeaa osata ilmassa lentävään viholliseen. Hän on sangen epävarma osumisestaan, jos ilmalaiva vaan liitelee kyliksi korkealla.

Saksassa kokeiltiin äskettäin kuinka tarkkaan ilmalaivasta voidaan ampua. Eräälle järvelle laskettiin kankainen vene. Kolmen ja puolen mailin päässä ja 3,000 jalan korkeudessa olevasta ilmalaivasta ammuttiin se muutaman sekunnin sisällä kolmannella lauka-

uksella riekaleiksi, huolimatta kovasta tuulesta, joka häiritsi tarkkuutta.

Ja edelleen, Zeppelin III:lla tehtiin toisellaisia kokeita. Se risteili 6,000 jalan korkeudessa erään keinokeinoisen kylän päällä, lähetellen tuhoja tuottavia luotejaan siihen. Seitsemäntoista minuttia kuluttua oli "kylä" täydellisesti tuhottu. Eräessä meriharjoituksessa koettiin, että ilmalaivojen keveitten kannunain kuulat sökösyivät hirvitävällä voimalla tavallisten risteilijöissä käytettyjen suojeluslevyjen läpi. Ja tämä tapahtui ilmalaivan ollessa täydessä kulussa ja niin korkealla jotta siihen ampuminen maasta tai laivasta käsin oli mahdoton.

Uusi aikaisen murhatieteen ennätykset eivät vielä tyydy näihin saavutuksiin. Sotilaspiireissä puhutaan suurella mielihyvällä, että pommiin käyttö vasta nyt ilmalaivojen aikakaudella pääsee täyteen merkitykseensä ihmishenkien murhaamisessa ja tuhon teossa. Ei ainoastaan sattumien prosentti ole suhteellisesti suurempi, vaan pommiin tuottama tuho on ilahuttavassa määrässä tuntuvampi. Kruppin kanuunatehtaassa valmistetaan nykyisin palopommeja, jotka ilmalaivasta heitettynä suorittavat kahdenlaisen tehtävän: sytyttävät tulenarat aineet palamaan ja antavat siten valoa. Paitsi tätä kaksitarkoitukseksi valonantajaa, käytetään myös valonheittäjää, mutta se roikutetaan aina viisikinsataa jalkaa alapuolelle ilmalaivan, jotta maassa olijat eivät näe ilmalaivan asemaa. Jos maasta tahdotaan ampua tuota pilvissä liitelevää vihollista, käy sellainen jotenkin umpimähkäiseksi.

Toista laatua käytäntöön tuleva pommi on savupommi. Se räjähtää ilmassa, synnyttäen sakean sa-

vupilven, joka laskeutuu hiljalleen maahan, antaen ilmalaivalle mainion tilaisuuden paeta, kun se on ensin täyttänyt paraiten tehtävänsä vihollisensa surmaamisessa.

Kolmatta lajia pommi on sotaherrain mielestä kaikkein ovelin laite. Se sisältää noin 150 paunaa kemiallista ainetta, joka räjähtäessään täyttää ilman hyvin myrkyllisellä kaasulla, joka tappaa jokaisen elävän olennon, joka sattuu olemaan sadan jaardin matkan päässä sen räjähtämispaikasta, ja tekee tajuttomaksi jokaisen, joka on noin kolmen, neljän sadan jaardin päässä siitä. Japanilaistenkin sanotaan tuntevan tällaisen sivistysmaitten tappamiskeinon. Tokiossa kokeiltiin tuonnottain sellaisella. Koira sidottiin ilmapalloon, joka laskettiin yläilmoihin. Noin kolmensadan jalan päässä korista räjäytettiin kemiallinen pommi, joka täytti ilman kaasulla. Pallo vedettiin muutamien minuttien perästä ales ja siinä oleva koira oli kuollut.

Ilmasotalaivan ei tarvitse meren päällä lentäessään mennä satamaan saamaan kaasua tai muita välttämättömiä aineita, vaan voi laskeutua sotalaivan viereen niitä ottamaan. Saksan Zeppelin-ilmalaivat ovat varatut panssareilla, jotka ovat tehdyt hyvin kevyestä ja hienosta, mutta tavallisia luoteja kestävästä aineesta. Luodit kilpistyvät sitä vasten ikäänkuin olisivat vahapalloja. Saksan hallituksen on onnistunut pitämään salassa aine, josta nuo panssarit on valmistettu.

Joka tapauksessa luulisi, että sotalimlaivat ovat yhtä suuren vaaran alaiset, jos ei suuremman kuin vedenpäällä liikkuvat laivat. Niillä on kuitenkin toistaiseksi sangen vähän pelättävää maa- tai merivaruksista. Zeppelin'in 500 jalan pituinen ilmalaiva näyttää mailin korkeudella ollessaan lyijykynän kokoiselta. Maa- tai laivastoty-

keillä on melkein mahdollon saada tähdättyä siihen, varsinkin kun se on aina liikkeessä. Ja tehdessään hyökkäystä jotain laivaa tai linnoitusta vastaan se asettuu sitä kohti pitkinpäin, jolloin vihollista kohti tulee ilmalaivan 48 jalan suuruinen läpimitta, siis hyvin pieni tähtäämisala.

Suurin pelättävä ilmalaivoilla on vihollisen ilmalaivat. Siksi kukin sivistysvaltio koettaa parhaansa niiden varustamisessa. Eikä ainostaan ne, vaan näkeepä kaukaisen idän Kiinakin välttämättömäksi hankkia itselleen sotalimlaivoja, kuten äsken lehdissä kerrottiin. Japanilla lienee niitä jo hyvä joukko ennestään ja uusia tietysti tekeillä.

Kaikkia niitä kauhuja — sotaviranomaisten sanonnan mukaan, etuisuuksia — mitä kunnollinen ilmalaivasto voi sodassa aikaansaada, on vaikea kuvata. Jos esim. tänä iltana Englanti julistaisi sodan Saksaa vastaan, voisi se seuraavana aamuna tavata suurimman kaupunkinsa, Lontoon melkein raunioina. Sama kohtalo saattaisi käydä Saksan pääkaupungille, Berliinille, ja molempien maiden muille huomatuille kaupungeille, jos vain sotivat vallat pitävät sellaista hävitvistä tarpeellisen riittävänä vihollisuuden osotuksena.

Päähuomio tietysti kohdistettaisiin sotasatamien sotalaivojen ja ilmalaivastoasemien hävittämiseen ensi tilassa, ja kaupungit ja niissä olevat miljoonat ihmiset säästyisivät ensihyökkäyksiltä vain sentähden, että niiden raunioksi räjäytämisestä ja ihmisten murhaamisesta ei olisi sotatieteelliseltä kannalta varsin paljo hyötyä, eikä suinkaan minkään inhimillisyyden tähden. Joka tapauksessa sodat tulisivat olemaan sangen lyhytaikaisia, mutta sitä hirmuisimpia.

Mailman köyhälistöllä on täysi syy toimia kaikkien sotien poistamiseksi mitä pikemmin. Se yksin voi ehkäistä valtain suurituumaiset

ihmisteurastukset, joiden hyväksi ne yhtämittaa varustautuvat ja uusia murhakeinoja keksivät.

"Tyttäreni", Frank W. Benson.